

Research Paper

Examining the Role of Women Managers in Determining the Non-Financial Performance of Companies Through Financial Reporting

Ramin Zeraatgari^{1*}, Gholamreza Rezaei², Rasoul Keshtkar³

1. Associate Professor, Department of Accounting, Faculty of Management and Economics, University of Sistan and Baluchestan, Zahedan, Iran

2. Assistant Professor, Department of Accounting, Faculty of Management and Economics, University of Sistan and Baluchestan, Zahedan, Iran

3. Assistant Professor, Department of Accounting and Financial Management, Marvdasht Branch, Islamic Azad University, Marvdasht, Iran

Received: 2024/07/22

Revised: 2024/11/02

Accepted: 2024/11/12

Use your device to scan and read
the article online

DOI:

10.71801/JZVJ.2025.1221955

Keywords:

Women managers, quality of financial reporting, quality of the accounting information system, financial information, Decision-making success

Abstract

Introduction: This study aims to analyze whether non-financial performance is influenced by the Accounting Information System Quality (AISQ) and the quality/usefulness of financial information and whether this influence is more pronounced in firms managed by women. This research is pertinent for accounting and management professionals, as it underscores the importance of quality financial reporting for the survival and growth of firm, while also emphasizing the significance of gender diversity in firms' management.

Methods: This research is among quantitative studies. Its statistical population is all managers of companies in Iran. Considering the extent and dispersion of the statistical population, in this research, a simple non-random cluster sampling approach was used; In this way, the country of Iran was divided into six geographical parts and the questionnaires were distributed among the firms' managers of different provinces of the country in these six parts. According to the rule of 5q to 15q in the structural equations modeling methodology, the number of samples was equal to 258 people. Also, the partial least squares structural equation modeling method was used to test the hypotheses.

Findings: The results showed that the presence of women in the firms' management has a positive and significant effect on the AISQ and the quality of financial information. Also, the quality of financial information has a positive and significant effect on the usefulness of financial information and firms' non-financial performance. In addition, the AISQ has a positive mediating role in the relationship between the presence of women in the firms' management and the quality of financial information. Finally, the usefulness of financial information plays a positive mediating role in the relationship between the financial information quality and the firms' non-financial performance.

Discussion and Conclusion: Within the framework of contingency theory, the research provides empirical evidence that the non-financial performance of Iranian firms is associated with the presence of women in management, as they enhance the quality of financial reporting, essential for the success of any organization.

Citation: Zeraatgari R, Rezaei G, Keshtkar R. Examining the Role of Women Managers in Determining the Non-Financial Performance of Companies Through Financial Reporting. Quarterly Journal of Women and Society. Quarterly Journal of Women and Society. 2025; 16 (66): 25-44

*Corresponding author: Ramin Zeraatgari

Address: Department of Accounting, Faculty of Management and Economics, University of Sistan and Baluchestan.

Tell: 05431136256

Email: ramin@acc.usb.ac.ir

Extended Abstract

Introduction

Several research points out that gender diversity in management may potentially improve the firms' performance and market value (1, 2). However, although there are grounds that a firm's performance improves with the presence of women in management, the literature is not consistent (5). On the other hand, previous studies suggest that women exhibit superior ethical behavior, as well as demonstrate that they are better at obtaining voluntary information, reducing information asymmetry between female directors and managers (6). Women lean towards adopting more conservative accounting policies and financial reporting practices (2, 8).

Both financial reporting quality and, consequently, firms' performance depend on information systems. In fact, information systems seem to be a condition "sine qua non" for the success of any firms. In fact, all firms rely on information systems for their management and operation (11). Accounting, as an information system, is vital to business management. Accounting information systems are designed to support the management and control of a firm in the economic-financial area (13). Accounting information systems plays an important role in firms, given the strong impact on their performance (14, 15). Accounting information systems should provide important information to reduce uncertainty in decision-making and promote better planning and control of business activities (18). The effectiveness of accounting information systems depends on the quality of the information provided by the system to satisfy the user's requirement (19, 20). Thus, accounting information systems is a vital resource for businesses, as it can determine decision-making success (15, 21, 22).

This study aims to analyze whether non-financial performance is influenced by the quality of accounting information system and the quality and usefulness of financial information and whether this influence is more pronounced in firms managed by women.

Methods

The current research is exploratory, survey

and cross-sectional. Data from a survey of managers of Iranian companies across the country has been used. Its statistical population is all managers of companies in Iran. Considering the extent and dispersion of the statistical population, in this research, a simple non-random cluster sampling approach was used; In this way, the country of Iran was divided into six geographical parts and the questionnaires were distributed among the firms' managers of different provinces of the country in these six parts. Since in the modeling methodology of structural equations, the rule of $5q$ to $15q$ can be used to determine the sample size, where q is the number of observable variables, in this research this approach was used to determine the sample size and the sample size there were 258 people. Research data was collected using a questionnaire. The partial least squares structural equation modeling method was used to test the hypotheses.

Findings

The results showed that the presence of women in the firms' management has a positive and significant effect on the quality of accounting information system and the quality of financial information. Also, the quality of financial information has a positive and significant effect on the usefulness of financial information and firms' non-financial performance. In addition, the quality of accounting information system has a positive mediating role in the relationship between the presence of women in the firms' management and the quality of financial information. Finally, the usefulness of financial information plays a positive mediating role in the relationship between the quality of financial information and the firms' non-financial performance.

Discussion

Within the framework of contingency theory, the research provides empirical evidence that the non-financial performance of Iranian firms is associated with the presence of women in management, as they enhance the quality of financial reporting, essential for the success of any organization.

Conclusion

This research is pertinent for accounting and management professionals, as it underscores the importance of quality financial reporting for the

survival and growth of firm, while also emphasizing the significance of gender diversity in firms' management.

Ethical Considerations

All participants in the study participated in the study by filling out a consent form, and the researchers assured them that the results of the research were confidential.

Compliance with ethical guidelines

All subjects full fill the informed consent.

Funding

All financial resources and costs for research

and publication of the article have been paid by the authors and no financial support has been received.

Authors' contributions

Design and conceptualization: Ramin Zeraatgari, Gholamreza Rezaei, Rasoul Keshtkar; Methodology and data analysis: Ramin Zeraatgari, Gholamreza Rezaei, Rasoul Keshtkar; Supervision and final writing: Ramin Zeraatgari.

Conflicts of interest

The authors declared no conflict of interest.

مقاله پژوهشی

بررسی نقش مدیران زن در تعیین عملکرد غیرمالی شرکت‌ها از راه گزارشگری مالی

رامین زراعت‌گری^{۱*}، غلامرضا رضایی^۲، رسول کشتکار^۳

۱. دانشیار، گروه حسابداری، دانشکده مدیریت و اقتصاد، دانشگاه سیستان و بلوچستان، زاهدان، ایران

۲. استادیار، گروه حسابداری، دانشکده مدیریت و اقتصاد، دانشگاه سیستان و بلوچستان، زاهدان، ایران

۳. استادیار، گروه حسابداری و مدیریت مالی، واحد مرودشت، دانشگاه آزاد اسلامی، مرودشت، ایران

چکیده

هدف: هدف این مطالعه تجزیه و تحلیل این است که آیا عملکرد غیرمالی تحت تأثیر کیفیت سیستم اطلاعات حسابداری و کیفیت یا سودمندی اطلاعات مالی قرار می‌گیرد و این که آیا این تأثیر در شرکت‌هایی که توسط زنان اداره می‌شوند، مشهودتر است یا نه. این پژوهش برای متخصصان حسابداری و مدیریت مناسب است زیرا بر اهمیت گزارشگری مالی با کیفیت برای بقا و رشد شرکت‌ها تأکید می‌کند، در حالی که بر اهمیت تنوع جنسیتی در مدیریت شرکت‌ها نیز تأکید دارد.

روش: این پژوهش در زمره مطالعات کمی قرار می‌گیرد. جامعه آماری آن کلیه مدیران شرکت‌ها در ایران است. با توجه به گستردگی و پراکندگی جامعه آماری، در این پژوهش از روش نمونه‌گیری خوشه‌ای غیرتصادفی ساده استفاده شده است. به این ترتیب کشور ایران به شش قسمت جغرافیایی تقسیم شد و پرسش‌نامه‌ها بین مدیران شرکت‌ها در استان‌های گوناگون کشور در این شش قسمت توزیع شد. با توجه به قاعده ۹۵ تا ۹۱۵ در روش الگوسازی معادلات ساختاری، حجم نمونه برابر با ۲۵۸ نفر تعیین شد. همچنین، از روش الگوسازی معادلات ساختاری حداقل مربعات جزئی برای آزمون فرضیه‌ها استفاده شد.

یافته‌ها: نتایج نشان داد که حضور زنان در مدیریت شرکت‌ها بر کیفیت سیستم اطلاعات حسابداری و کیفیت اطلاعات مالی تأثیری مثبت و معنادار دارد. همچنین، کیفیت اطلاعات مالی تأثیری مثبت و معنادار بر سودمندی اطلاعات مالی و عملکرد غیرمالی شرکت‌ها دارد. افزون‌بر این، کیفیت سیستم اطلاعات حسابداری دارای نقش واسطه‌ای مثبت در رابطه بین حضور زنان در مدیریت شرکت‌ها و کیفیت اطلاعات مالی است. در نهایت، سودمندی اطلاعات مالی نیز در رابطه بین کیفیت اطلاعات مالی و عملکرد غیرمالی شرکت‌ها نقش واسطه‌ای ایفا می‌کند.

بحث و نتیجه‌گیری: در چارچوب نظریه اقتضایی، این پژوهش شواهد تجربی ارائه می‌دهد که عملکرد غیرمالی شرکت‌های ایرانی با حضور زنان در مدیریت مرتبط است زیرا آنها کیفیت گزارشگری مالی را افزایش می‌دهند که برای موفقیت سازمان ضروری است.

تاریخ دریافت: ۱۴۰۳/۰۵/۰۱

تاریخ داوری: ۱۴۰۳/۰۸/۱۲

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۳/۰۸/۲۲

از دستگاه خود برای اسکن و خواندن مقاله به صورت آنلاین استفاده کنید

DOI:

10.71801/JZVJ.2025.1221955

واژه‌های کلیدی:

مدیران زن، کیفیت گزارشگری مالی، کیفیت سیستم اطلاعات حسابداری، اطلاعات مالی، موفقیت در تصمیم‌گیری

* نویسنده مسئول: رامین زراعت‌گری

نشانی: دانشکده اقتصاد و مدیریت دانشگاه سیستان و بلوچستان

تلفن: ۰۵۴۳۱۱۳۶۲۵۶

پست الکترونیکی: ramin@acc.usb.ac.ir

مقدمه

امروزه نقش زنان در مدیریت شرکت‌ها بیش از هر زمانی دیگری نمود پیدا کرده است (۱)؛ به نوعی که می‌توان حضور زنان را در مدیریت اجرایی و در بین اعضای هیئت مدیره شرکت‌ها، زمینه‌ای برای موفقیت هر چه بیش‌تر شرکت‌ها بیان کرد (۲). مطالعات متعددی اشاره می‌کنند که تنوع جنسیتی در مدیریت ممکن است به طور بالقوه عملکرد و ارزش بازار شرکت را بهبود بخشد (۳، ۴). زنان و توانایی‌ها و استعدادهای آنان یکی از اصلی‌ترین عوامل جهت رسیدن به توسعه است (۳، ۴). با این حال، اگرچه دلایلی وجود دارد که عملکرد یک شرکت با حضور زنان در مدیریت بهبود می‌یابد، ادبیات موجود سازگار نیست (۵). از سوی دیگر، پژوهش‌های قبلی نشان می‌دهد که زنان رفتار اخلاقی برتری از خود نشان می‌دهند، و همچنین نشان می‌دهند که در کسب اطلاعات داوطلبانه بهتر عمل می‌کنند و عدم تقارن اطلاعاتی بین اعضای هیئت مدیره زن و مدیران اجرایی را کاهش می‌دهند (۶، ۷). از دیدگاه برخی از پژوهشگران زنان به سمت اتخاذ سیاست‌های حسابداری و شیوه‌های گزارشگری مالی محافظه‌کارانه تمایل دارند (۸، ۲). یکی دیگر از مطالعات با استفاده از نمونه‌ای از ۵۰ شرکت S&P به طور تجربی نشان داد که جنسیت مدیران شرکت ممکن است به کیفیت گزارشگری مالی کمک کند (۲).

به گفته پیوسیک و همکاران، زمینه فهم و درک اطلاعات مالی و غیرمالی ارائه شده توسط سیستم حسابداری، که می‌تواند با ارائه مناسب اطلاعات و ویژگی‌های فردی استفاده‌کنندگان آن شکل بگیرد، باید در نظر گرفته شود (۹). بنابراین، ویژگی‌های فردی، مانند جنسیت، می‌تواند بر درک پتانسیل یک سیستم اطلاعات حسابداری کارآمد تأثیر بگذارد (۱۰).

هم کیفیت گزارشگری مالی و به تبع آن عملکرد شرکت‌ها به سیستم‌های اطلاعاتی بستگی دارد. در واقع، به نظر می‌رسد که سیستم‌های اطلاعاتی شرطی "لازم" برای موفقیت هر سازمانی هستند. در این زمینه، برخی استدلال می‌کنند که همه سازمان‌ها برای مدیریت و عملیات خود به سیستم‌های اطلاعاتی متکی هستند (۱۱). برخی نیز بیان می‌کنند که ماهیت شیوه‌های حسابداری به شدت در طول سال‌ها تکامل یافته است، به ویژه هنگامی که سیستم‌های اطلاعاتی تکامل یافته‌اند (۱۲). سیستم اطلاعات حسابداری برای پشتیبانی از مدیریت و کنترل یک سازمان در حوزه اقتصادی-مالی طراحی شده‌اند (۱۳) و نقشی مهم را در سازمان‌ها با توجه به تأثیر قوی بر عملکرد آنها، ایفا می‌کنند (۱۴، ۱۵). این سیستم شامل فرایندها، رویه‌ها و سیستم‌هایی است که امکان تولید اطلاعات حسابداری حاصل از فعالیت شرکت و گزارش این اطلاعات را به صورت خلاصه به ذی‌نفعان داخلی و خارجی واحد تجاری می‌دهد (۱۶). عملکرد

اصلی سیستم اطلاعات حسابداری مستندسازی رویدادهای اقتصادی و تأیید تأثیر آنها بر وضعیت مالی شرکت است (۱۷). این سیستم باید اطلاعات مهمی را برای کاهش عدم اطمینان در تصمیم‌گیری و ارتقای برنامه‌ریزی و کنترل بهتر فعالیت‌های تجاری ارائه دهد (۱۸). اثربخشی سیستم اطلاعات حسابداری به کیفیت اطلاعات ارائه شده توسط سیستم برای برآوردن نیاز استفاده‌کنندگان بستگی دارد (۱۹، ۲۰). بنابراین، سیستم اطلاعات حسابداری یک منبع حیاتی برای مشاغل است، زیرا می‌تواند موفقیت تصمیم‌گیری را تعیین کند (۱۵، ۲۱، ۲۲).

ادبیات موجود نشان می‌دهد که کیفیت و سودمندی اطلاعات مالی نیز برای موفقیت تصمیم‌گیری و در نتیجه برای عملکرد شرکت تعیین‌کننده است (۱۳، ۱۵، ۲۳، ۲۴، ۲۵). افزون بر این، برخی بیان می‌کنند که اطلاعات مالی باید ویژگی‌های کیفی را گرد هم آورد تا در تصمیم‌گیری مفید باشد (۲۶). با این حال، مطالعات قبلی استدلال کرده‌اند که کیفیت و کاربرد اطلاعات مالی تحت تأثیر سیستم‌های اطلاعاتی است (۲۷، ۲۸، ۲۹، ۳۰)؛ یعنی بهبود در کیفیت و کاربرد اطلاعات مالی به کیفیت سیستم اطلاعات حسابداری بستگی دارد.

نظریه اقتضایی بر چگونگی تأثیر عوامل احتمالی بر عملکرد سازمان‌ها متمرکز است (۱۰). برخی از پژوهشگران بیان کرده‌اند که فرض نظریه اقتضایی این است که هیچ ساختار مدیریت عملکرد استثنایی وجود ندارد که توسط همه یا هر سازمانی در همه زمان‌ها استفاده شود، اگرچه سازمان‌های گوناگون بر موقعیت‌های احتمالی تأثیرگذار و مهم تکیه می‌کنند (۳۱). مطالعاتی که عوامل احتمالی عملکرد شرکت را از دیدگاه مدیران ارزیابی می‌کنند، محدود هستند. مطالعات قبلی الگوهایی را برای تجزیه و تحلیل تأثیر کیفیت سیستم اطلاعات حسابداری و کیفیت سیستم کنترل داخلی بر روی کیفیت اطلاعات مالی و غیر مالی، موفقیت در تصمیم‌گیری و عملکرد تجاری - مالی و غیرمالی ایجاد کرده‌اند (۲۵، ۳۲). این در حالی است که شواهد موجود در ایران نیز نسبت به سایر کشورها بسیار کمتر و محدودتر است. بر همین اساس، این پژوهش قصد دارد تا نقش مدیران زن را در ارتباط کیفیت سیستم اطلاعات حسابداری، گزارشگری مالی و عملکرد غیرمالی شرکت‌های ایرانی مورد بررسی قرار دهد.

این مطالعه برای کشور ایران کاربرد دارد. در ایران، تعداد شرکت‌های جدید و تازه تأسیس زیاد است. با این حال، بسیاری از شرکت‌های کوچک و متوسط به دلیل عدم آگاهی از بازار، تجربه مدیریت کسب و کار و مشکلات مالی، با توجه به عدم بلوغ آنها، بیش از سال‌های نخست زندگی خود زنده نمی‌مانند. با این حال، شرکت‌های به بلوغ رسیده نیز با روند ورشکستگی مواجه هستند. بنابراین، درک بهتر عوامل مؤثر بر عملکرد

شرکت‌ها و نقش حضور زنان در مدیریت ضروری است زیرا درک بهتر می‌تواند به بقا و رشد شرکت‌ها کمک کند و به نوبه خود توسعه اقتصادی کشور را افزایش دهد. در حالی که تنوع در مدیریت می‌تواند تلاشی بسیار مشهود برای نشان دادن فقدان تبعیض باشد، مشخص نیست که آیا تنوع جنسیتی بر عملکرد سازمانی تأثیر دارد یا خیر (۱)، و همچنین تأثیر میانجی سیستم اطلاعات حسابداری و کیفیت یا کاربرد اطلاعات مالی. در کل، این پژوهش شکاف موجود در ادبیات مربوط به ادراک مدیران در مورد عوامل احتمالی مؤثر بر عملکرد شرکت را پوشش می‌دهد. در این زمینه، این مطالعه با بکارگیری رویکرد نظریه اقتضایی و با هدف پاسخ به این سؤال انجام می‌شود که آیا حضور زنان در شرکت‌ها بر عملکرد غیرمالی آنها از راه کیفیت اطلاعات مالی، سودمندی اطلاعات مالی و کیفیت سیستم اطلاعات حسابداری تأثیری دارد یا نه؟

ادبیات پژوهش و توسعه فرضیه‌ها

در دهه‌های گذشته شاهد افزایش قابل توجهی در نسبت زنان در شرکت‌ها در تمامی کشورهای توسعه‌یافته بوده‌ایم که بحث در مورد پیامدهای احتمالی آن برای مدیریت شرکت را تشویق می‌کند (۳۳). اگرچه زنان اغلب با موانعی مواجه می‌شوند که مانع پیشرفت حرفه‌ای آنها می‌شود (۳۴)، که در ادبیات به عنوان "سقف شیشه‌ای" شناخته شده است (۳۵)، حقیقت این است که آنها به لطف جاه‌طلبی، عزم و تعهد خود به شغل، به تدریج پست‌های مدیریتی را بر عهده گرفته‌اند.

با توجه به تنوع جنسیتی، برخی از پژوهش‌ها دریافته‌اند که تفاوت‌های جنسیتی بر تصمیم‌گیری اخلاقی تأثیر می‌گذارد. این پژوهش‌ها تصمیم‌گیری اخلاقی را بر اساس قضاوت‌های اخلاقی مردان و زنان بررسی می‌کنند و متوجه می‌شوند که زنان در تحلیل اخلاقی یک مشکل، قضاوت‌های دقیق‌تری نسبت به مردان انجام می‌دهند (۳۶). مدیران و حسابداران دارای موقعیت‌هایی هستند که ذاتاً سرشار از ارزش و آغشته به مسئولیت‌های اخلاقی است (۳۷). بدون مدیران یا حسابدارانی که دارای نگرش یا مسئولیت اخلاقی باشند، حسابداری برای عملکرد به احتمال زیاد بسیار محدود باقی می‌ماند تا در محیط فزاینده اطلاعات تجاری مفید باشد (۳۷).

مطالعات دیگر نقش مدیران زن را در ترویج گزارشگری مسئولیت اجتماعی شرکتی تحلیل می‌کنند (۳۸، ۳۹). در رابطه با نمایندگی زنان در پست‌های مدیریتی، برخی از پژوهشگران بر اساس ادبیات، اشاره می‌کنند که مدیران زن تمایل دارند سوابق تحصیلی و حرفه‌ای متفاوتی با مدیران مرد داشته باشند و ممکن است در فرآیندهای تصمیم‌گیری مشارکت‌کننده‌تر و

دموکراتیک‌تر باشند و با متنوع‌سازی هیئت مدیره با افزایش تعداد مدیران زن ممکن است اطمینان حاصل شود که دیدگاه‌ها و مسائل بیش‌تری در فرآیند تصمیم‌گیری در نظر گرفته می‌شود و هیئت مدیره را به سمت تصمیم‌گیری بهتر سوق می‌دهد (۴۰). برخی نیز بیان می‌کنند که تنوع جنسیتی در هیئت مدیره مؤثرتر از هیئت مدیره همگن است و حضور زنان ممکن است با آوردن چندین دیدگاه و نظرات «سر میز» تصمیم‌گیری را بهبود بخشد (۴۱). افزون بر این، اعضای هیئت مدیره زن نسبت به اعضای هیئت مدیره مرد نسبت به خطرات شهرت حساسیت بیش‌تری دارند (۴۲). افزون بر این، قرار است اعضای هیئت مدیره زن نسبت به نگرانی‌های اخلاقی حساس‌تر باشند (۴۳) و بنابراین، آنها کم‌تر به مدیران اجازه رفتار فرصت‌طلبانه می‌دهند (۴۴، ۴۵). در این زمینه، برخی از پژوهشگران به این واقعیت اشاره دارند که زنان نسبت به مردان نسبت به سیاست‌های حسابداری و شیوه‌های گزارشگری مالی محافظه‌کارانه‌تر هستند و به کیفیت اطلاعات مالی کمک می‌کنند.

سودمندی گزارشگری مالی در چارچوب مفهومی هیئت استانداردهای حسابداری بین‌المللی تأکید شده است (۴۶). این چارچوب مفهومی، در مورد شرکت‌های خصوصی، بیان می‌کند که چهار ویژگی کیفی وجود دارد که صورت‌های مالی باید با آنها مطابقت داشته باشند: قابل درک بودن، مربوط بودن، قابلیت اتکا و قابل مقایسه بودن. اینها ویژگی‌هایی هستند که اطلاعات را برای تصمیم‌گیری مفید می‌سازند. قابل درک بودن به این معناست که اطلاعات مالی باید به راحتی توسط استفاده‌کنندگان قابل درک باشد و نمی‌توان صرفاً به این دلیل که ممکن است برای استفاده‌کنندگان خاصی درک آن بسیار دشوار باشد، کنار گذاشته شود. مربوط بودن نیز به این معنا است که اگر به استفاده‌کنندگان کمک می‌کند تا رویدادهای گذشته، حال و آینده را ارزیابی کنند یا ارزیابی‌های گذشته خود را تأیید یا تصحیح کنند، اطلاعات مالی به تصمیمات اقتصادی مربوط است. قابلیت مقایسه نیز یعنی اطلاعات مالی زمانی قابل مقایسه است که بتواند صورت‌های مالی یک واحد تجاری را با هم مقایسه کرد. قابلیت اتکا نیز به این معنا است که اطلاعات مالی زمانی قابل اتکا است که عاری از اشتباهات و پیش‌فرض‌ها باشد، و استفاده‌کنندگان ممکن است به آن وابسته باشند تا آنچه را که قصد دارد یا به‌گونه منطقی از آن انتظار می‌رود نشان دهد؛ قابلیت اتکا شامل ویژگی‌هایی مانند بی‌طرفی، احتیاط و کامل بودن است (۱۰). بر این اساس، برخی کیفیت گزارشگری مالی را به عنوان اطلاعات مالی کامل، شفاف و قابل اتکا تعریف می‌کنند، یعنی اطلاعاتی که تصمیمات استفاده‌کنندگان گزارش‌های مالی را همراه نمی‌کند (۴۷).

کیفیت اطلاعات مالی به شدت به یک سیستم اطلاعاتی کارآمد وابسته است و مدیران زنان می‌توانند نقش کلیدی در موفقیت آن ایفا کنند (۱۰). بر اساس نظر برخی از پژوهشگران، یک سیستم اطلاعاتی را می‌توان به‌عنوان هر ترکیبی از افراد، سخت‌افزار، نرم‌افزار، شبکه‌های ارتباطی، پایگاه‌های داده، سیاست‌ها و رویه‌هایی که اطلاعات را در یک سازمان ذخیره، بازیابی، تبدیل و منتشر می‌کند، تعریف کرد (۴۸). با این حال، این به هر سازمان بستگی دارد که سیستم اطلاعاتی خود را ایجاد کند (۴۹). برخی بیان می‌کنند که اثربخشی پیاده‌سازی یا استفاده از یک سیستم اطلاعاتی در یک شرکت به سهولت شناسایی داده‌های لازم توسط ذی‌نفعان و دسترسی به آن، با در نظر گرفتن کفایت زمان پاسخگویی و سهولت اجرای آن عملیات بستگی دارد (۱۰). سیستم‌های اطلاعاتی در صورتی مؤثر در نظر گرفته می‌شوند که قادر به تولید اطلاعاتی باشد که انتظارات ذی‌نفعان را برآورده کند و به احتمال زیاد، با اطلاعات به موقع، دقیق و قابل اعتماد همراه باشد (۵۰).

سیستم اطلاعات حسابداری یک سیستم اطلاعاتی است و شامل فرآیندها، رویه‌ها و سیستم‌هایی است که داده‌های حسابداری را از یک فرآیند تجاری گردآوری می‌کند: ثبت داده‌های حسابداری در سوابق مناسب، پردازش داده‌های حسابداری دقیق با طبقه‌بندی، خلاصه، ادغام و گزارش داده‌های حسابداری خلاصه شده به استفاده‌کنندگان درون‌سازمانی و برون‌سازمانی (۱۶). برخی نیز بیان می‌کنند که سیستم اطلاعات حسابداری یک منبع حیاتی برای شرکت‌های امروزی است، زیرا می‌تواند تصمیم‌گیری مؤثر، برنامه‌ریزی و کنترل فعالیت‌های یک سازمان را تسهیل کند (۲۲). پیاده‌سازی سیستم اطلاعات حسابداری می‌تواند یک فرآیند پرهزینه باشد، زیرا به تلاش قابل‌توجهی از نظر زمان و هزینه در تمام مراحل چرخه عمر سیستم نیاز دارد (۲۲). با این حال، سودمندی سیستم اطلاعات حسابداری به کیفیت خود سیستم بستگی دارد (۵۱) و مدیران زن نیز می‌توانند در تولید اطلاعات سودمند مؤثر واقع شوند (۱۰). کیفیت سیستم اطلاعات حسابداری ترکیبی از کیفیت سیستم کیفیت اطلاعات است (۵۲). برخی از پژوهشگران کیفیت سیستم اطلاعات حسابداری را به عنوان ظرفیت سیستم برای پردازش و تبدیل حجم زیادی از داده‌ها به اطلاعات با کیفیت مالی و غیرمالی، با مربوط بودن به فرآیند تصمیم‌گیری و توسعه فعالیت‌های شرکت به‌گونه کارآمد و مؤثر تعریف می‌کند (۳۲).

ادبیات قبلی نشان می‌دهد که زنان تمایل دارند شیوه‌های گزارشگری مالی محافظه‌کارانه‌تری را اتخاذ کنند، متغیری که با کیفیت اطلاعات مالی مرتبط است (۸، ۲). اخیراً، پژوهش‌های حسابداری نشان می‌دهند که مدیران اجرایی زن، مدیران ارشد

مالی زن یا اعضا هیئت مدیره زن، فرآیند گزارشگری مالی را با دقت بیش‌تری نسبت به هم‌تایان مرد خود کنترل می‌کنند (۵۳). از سوی دیگر، چندین پژوهشگر دریافته‌اند که کیفیت گزارش اطلاعات مالی به کیفیت سیستم اطلاعات حسابداری بستگی دارد (۱۵، ۲۴، ۵۴). برخی اعتقاد دارند که کیفیت سیستم اطلاعات حسابداری می‌تواند از گزارش‌های مالی همراه‌کننده جلوگیری کند. همچنین یک سیستم اطلاعات حسابداری خوب نه تنها می‌تواند روندهای تقلب حسابداری بلکه رفتار غیراخلاقی را نیز تشخیص دهد (۵۵). این بدان معناست که مدیران غیراخلاقی تمایل دارند سیستم‌های اطلاعاتی حسابداری مؤثرتری نداشته باشند.

با توجه به موارد فوق، انتظار می‌رود که حضور مدیران زن در شرکت‌ها، از آنجایی که تمایل دارند اخلاقی عمل کنند، به سیستم اطلاعات حسابداری مؤثر (۹) و کیفیت اطلاعات مالی (۲، ۸) کمک کند. بنابراین، در این پژوهش، فرضیه‌های نخست و دوم پژوهش به صورت زیر طراحی می‌شود:

فرضیه نخست: حضور زنان در مدیریت تأثیر مثبتی بر کیفیت سیستم اطلاعات حسابداری دارد.

فرضیه دوم: حضور زنان در مدیریت تأثیر مثبتی بر کیفیت اطلاعات مالی دارد.

ادبیات موجود نشان می‌دهد که کیفیت سیستم اطلاعات حسابداری به تهیه اطلاعات به موقع و دقیق (۵۰)، اطلاعات قابل اتکا (۵۰، ۵۶، ۵۷) و انعطاف‌پذیر و به راحتی قابل دسترس (۵۶، ۵۷) کمک می‌کند. از سوی دیگر، چندین پژوهشگر نشان می‌دهند که کیفیت سیستم اطلاعات حسابداری کارایی و اثربخشی اطلاعات مالی را بهبود بخشیده (۵۸، ۵۹)، برنامه‌ریزی و کنترل فعالیت‌های تجاری را تسهیل کرده (۲۲) و تصمیم‌گیری را بهبود می‌بخشد (۲۲، ۶۰).

برخ از پژوهشگران بیان می‌کنند که موفقیت در تصمیم‌گیری یک نتیجه استراتژیک ارزشمند از اجرای کیفیت سیستم اطلاعات حسابداری و سودمندی اطلاعات مالی است (۲۱). با این حال، برخی دیگر اضافه می‌کنند که یکی از مفروضات مهم در فرآیند تصمیم‌گیری، وجود کیفیت و به موقع بودن گزارش اطلاعات مالی است و بنابراین سیستم اطلاعات حسابداری ابزار مهمی برای کیفیت اطلاعات و تصمیم‌گیری است (۶۱).

ادبیات موجود نشان می‌دهد که رویکردهای نظری از اندازه‌گیری عملکرد اقتصادی به یک دیدگاه اطلاعاتی منتقل شده‌اند و تأکید می‌کند که صورت‌های مالی باید اطلاعاتی مفید را در اختیار تصمیم‌گیرندگان قرار دهند (۶۲). کیفیت اطلاعات مالی زمانی تأیید می‌شود که شواهدی وجود داشته باشد که اطلاعات مالی دقیق، مربوط، به موقع و کامل است (۱۸). تنها در

اطلاعات متفاوت است (۶۵). بنابراین، موقعیت‌های گوناگون به روش‌هایی متفاوت برای پردازش بهترین تصمیم نیاز دارند (۶۶). فرآیند تصمیم‌گیری شامل پیش‌بینی (تعیین هزینه‌ها در رابطه با گردش مالی و حاشیه سود مورد انتظار)، هماهنگی (ایجاد گفتگو بین کارکنان فنی و مدیران)، سازمان (تهیه اطلاعات مورد نیاز مدیریت برای استفاده بهینه از منابع، مانند دارایی‌های ثابت و منابع انسانی)، کنترل (ارزیابی نتایج و تعریف اقدامات لازم برای اصلاح انحرافات) و ارزیابی عملکرد (ارزیابی نهایی فرآیند بر اساس اطلاعات ارائه شده توسط حسابداری) است (۴۹). بنابراین، فرآیند تصمیم‌گیری باید شامل رویه‌هایی باشد که دستیابی به اهداف تجاری را به‌گونه موثر و کارآمد تضمین کند (۱۳).

برخی از پژوهشگران تأکید می‌کنند که ارزش اطلاعات مالی در فرآیند تصمیم‌گیری در عصر اطلاعات مورد توجه قرار گرفته است (۶۷). برخی دیگر تأثیر روی کیفیت اطلاعات مالی را از راه‌حل‌های پیاده‌سازی شده توسط پرسنل در یک سازمان بزرگ جهانی بررسی کرده و نتیجه گرفته‌اند که استفاده‌کنندگان سیستم اغلب قادر به درک کامل جایگاه خود در زنجیره کار نیستند و بنابراین، از پیامدهای اقدامات خود بر کیفیت اطلاعات بی‌اطلاع هستند (۶۸). نتایج برخی دیگر از پژوهش‌ها نشان می‌دهد که ارتباط مثبتی بین برتری اطلاعات مالی و کارایی تصمیم‌های سرمایه‌گذاری در بازارهای نوظهور وجود دارد (۶۹، ۲۳). از سوی دیگر، برخی از مطالعات نشان داده‌اند که شرکت‌های خانوادگی قدیمی بیش‌تر از هر گروه دیگر از شرکت‌ها به ارائه کیفیت گزارشگری مالی بالاتر تمایل دارند (۷۰).

گزارشگری مالی منعکس‌کننده مسئولیت‌پذیری کسب و کار یک شرکت است و در نتیجه مبنایی برای تصمیم‌های اقتصادی مدیران فراهم می‌کند (۷۱). گزارشگری مالی برای به حداکثر رساندن منفعت خود، باید ویژگی‌هایی را به عنوان یک گزارش مالی با کیفیت برآورده کند (۷۲). برخی اعتقاد دارند که اطلاعات مالی باید ویژگی‌های کیفی را گرد هم آورد تا در تصمیم‌گیری مفید واقع شود (۲۶). بهبود کیفیت اطلاعات مالی نتیجه نگرانی برای تولید محتوای ارزشمند برای استفاده‌کنندگان از این اطلاعات است (۶۷). برخی دیگر از مطالعات به این نتیجه رسیدند که اطلاعات موجود در گزارش‌ها و حساب‌ها در فرآیند تصمیم‌گیری مهم است (۷۳، ۷۴). بنابراین، تصمیم‌گیری بر اساس اطلاعات مالی که ویژگی‌های کیفی را گرد هم می‌آورد، می‌تواند موفقیت تصمیم‌گیری و در نتیجه موفقیت شرکت را تعیین کند (۱۵، ۲۵، ۳۲، ۳۹). موفقیت هر شرکت در شاخص‌های عملکرد آن منعکس می‌شود (۱۰). از سوی دیگر، اندازه‌گیری عملکرد نقش منحصر به فرد مهمی در اداره یک سازمان ایفا می‌کند (۷۵).

این صورت است که اطلاعات مالی برای سهامداران در تصمیم‌گیری مفید است. در واقع، در فرآیند تصمیم‌گیری، مهم است که اطلاعات مالی به موقع و با کیفیت باشد (۶۱) و همچنین کامل، شفاف بوده و گمراه‌کننده نباشد (۴۷). مطالعات قبلی نشان می‌دهند که مدیران سیستم اطلاعات باید کیفیت سیستم را (از راه سخت‌افزار و نرم‌افزار به روز شده، استفاده از رابط کاربری گرافیکی و سیستم‌های به خوبی طراحی شده و مستند) بهبود بخشند، زیرا شواهدی وجود دارد که کیفیت ضعیف سیستم اطلاعات مانع از بهبود کیفیت اطلاعات می‌شود (۶۳).

در این زمینه، برخی از مطالعات نشان داده‌اند که کیفیت سیستم اطلاعات حسابداری ممکن است بر کیفیت اطلاعات مالی و همچنین بر سودمندی اطلاعات مالی در فرآیند تصمیم‌گیری تأثیر بگذارد (۲۴، ۲۷، ۲۸، ۲۹). برای مثال، یکی از این مطالعات تحلیل می‌کند که آیا کیفیت سیستم اطلاعات حسابداری عملکرد را بهبود می‌بخشد و فرآیندهای ترانکشن مالی را تسهیل می‌کند و نتیجه می‌گیرد که اثربخشی سیستم اطلاعات حسابداری به بهبود فرآیند تصمیم‌گیری مدیران، کنترل‌های داخلی و کیفیت گزارش‌های مالی و تسهیل فرآیند معاملات در شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران کمک می‌کند (۲۷). یکی دیگر از پژوهش‌ها الگویی را با هدف تحلیل تأثیر کیفیت سیستم کنترل داخلی و کیفیت سیستم اطلاعات حسابداری بر کیفیت و سودمندی گزارشگری مالی ایجاد کرده است. نتایج آن نشان می‌دهد که کیفیت گزارشگری مالی تحت تأثیر کیفیت سیستم کنترل داخلی است و کیفیت سیستم اطلاعات حسابداری و کیفیت گزارشگری مالی بر سودمندی اطلاعات مالی تأثیر می‌گذارد (۲۴). بر اساس ادبیات مطرح شده و نظریه اقتضایی، فرضیه‌های زیر مطرح می‌شود:

فرضیه سوم: کیفیت سیستم اطلاعات حسابداری تأثیر مثبت و قابل توجهی بر کیفیت اطلاعات مالی دارد.

فرضیه چهارم: کیفیت سیستم اطلاعات حسابداری نقش واسطه‌ای در رابطه بین مدیران زن و کیفیت اطلاعات مالی ایفا می‌کند.

فرضیه پنجم: کیفیت اطلاعات مالی تأثیر مثبت و قابل توجهی بر سودمندی اطلاعات مالی دارد.

برخی از پژوهشگران بیان کرده‌اند که شواهد و درک کمی از تأثیر کیفیت داده‌ها بر عملکرد تصمیم‌گیری در ادبیات سیستم‌های اطلاعاتی شناسایی شده است (۶۴). تصمیم‌گیرندگان برای پشتیبانی از انتخاب‌های خود به اطلاعات حسابداری نیاز دارند (۱۰). تصمیم‌گیری از جهاتی گوناگون متفاوت است و بسته به برخی از جنبه‌های اطلاعات مورد نیاز (برای مثال، کمیت، پیچیدگی و دقت اطلاعات) و پیچیدگی فرآیند بدست آوردن آن

معیارهای عملکرد مالی به گونه گسترده در ارزیابی عملکرد شرکت استفاده می‌شود زیرا آنها معیارهایی هستند که در گزارش‌های مالی ظاهر می‌شوند، مانند بازده کل دارایی‌ها (ROA)، بازده حقوق صاحبان سهام (ROE)، سودآوری، سود هر سهم (EPS) و غیره (۷۵، ۷۶). با این حال، اگرچه پژوهش‌های قبلی از این معیارهای مالی سنتی استفاده می‌کنند، آنها دیگر برای اعمال کنترل مدیریتی کافی نیستند (۷۷). به نوبه خود، عملکرد غیرمالی به عنوان نتیجه تلاش‌های یک شرکت در رابطه با رضایت و وفاداری مشتری، شرایط کاری و رضایت/حفظ کارکنان، کیفیت محصول/خدمات، کیفیت عمومی شرکت، سهم بازار، بهره‌وری و نوآوری و همچنین مسائل زیست‌محیطی و اجتماعی تعریف شده است (۳۲، ۳۹).

چندین مطالعه عوامل تعیین‌کننده عملکرد مالی را تجزیه و تحلیل می‌کنند، با این حال، مطالعاتی که بر عملکرد غیرمالی تمرکز دارند کمیاب‌تر هستند (۷۵). در این زمینه، برخی از پژوهشگران الگویی را توسعه داده‌اند که تأثیر کیفیت سیستم اطلاعات حسابداری، کیفیت سیستم کنترل داخلی و کیفیت اطلاعات غیرمالی را بر موفقیت تصمیم‌گیری و عملکرد غیرمالی توضیح می‌دهد و به این نتیجه رسیدند که موفقیت تصمیم‌گیری و عملکرد (مالی و غیرمالی) متغیرهایی هستند که به گونه مستقیم به کیفیت سیستم کنترل داخلی و کیفیت اطلاعات غیرمالی و به گونه غیرمستقیم به کیفیت سیستم اطلاعات حسابداری و کیفیت اطلاعات مالی بستگی دارند (۳۲). تعدادی دیگر از مطالعات نشان می‌دهند که سیستم اطلاعات حسابداری تأثیر

پیچیده‌ای بر عملکرد غیرمالی دارد، چه به گونه مستقیم یا با واسطه سیستم اطلاعات حسابداری. برخی نیز دریافته‌اند که کیفیت گزارشگری مالی به گونه مستقیم به عملکرد غیرمالی کمک می‌کند (۷۸). همچنین، تعدادی دیگر از مطالعات نشان داده‌اند که حضور مدیران زن نقش مهمی در گزارشگری مالی شرکت‌ها دارد (۷۹) و عملکرد را بهبود می‌بخشند (۸۰). بنابراین، این پژوهش بر اساس الگوهای مطالعات قبلی و نظریه اقتضایی، فرضیه‌های زیر را مطرح می‌کند.

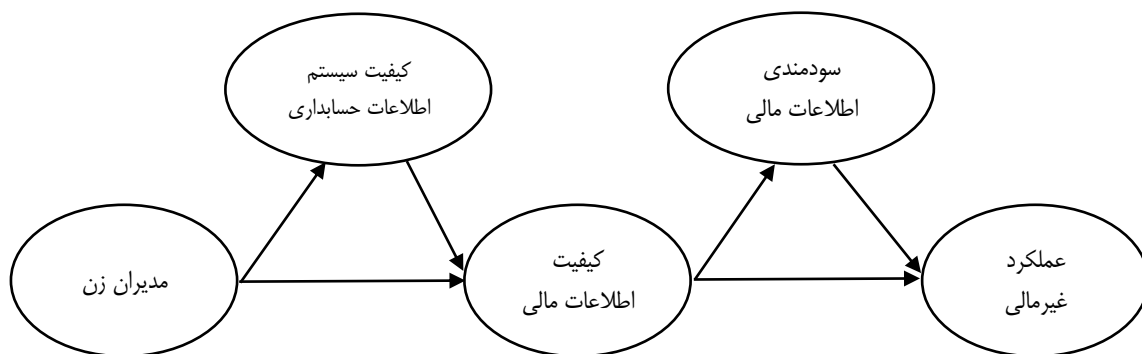
فرضیه ششم: کیفیت اطلاعات مالی تأثیر مثبت و قابل توجهی بر عملکرد غیرمالی دارد.

فرضیه هفتم: سودمندی اطلاعات مالی تأثیر مثبت و قابل توجهی بر عملکرد غیرمالی دارد.

فرضیه هشتم: سودمندی اطلاعات مالی نقش واسطه‌ای در رابطه بین کیفیت اطلاعات مالی و عملکرد غیرمالی ایفا می‌کند.

فرضیه نهم: کیفیت اطلاعات مالی نقش واسطه‌ای در رابطه بین مدیران زن و عملکرد غیرمالی ایفا می‌کند.

برای ارزیابی عوامل مؤثر بر عملکرد غیرمالی، یک الگوی نظری برای تجزیه و تحلیل تأثیر متغیرهای مستقل و واسطه‌ای (مدیران زن، کیفیت سیستم اطلاعات حسابداری، کیفیت اطلاعات مالی و سودمندی اطلاعات مالی) در موفقیت تصمیم‌گیری) ایجاد شده است. شکل ۱ الگوی نظری این پژوهش بر اساس فرضیه‌های پیشنهادی را نشان می‌دهد.

شکل ۱. الگوی نظری پژوهش

در استان‌های گوناگون کشور در این شش قسمت توزیع شد. دلیل این کار، حضور مدیران شرکت‌های گوناگون از مناطق جغرافیایی متفاوت کشور در نمونه بود. برای انتخاب شرکت‌ها شرایطی از جمله حداقل تعداد کارکنان شرکت برابر با ۵۰ نفر باشد، صورت-های مالی شرکت‌ها حسابرسی شده باشد و در حال حاضر مشغول به فعالیت باشند. لازم به ذکر است که برای انتخاب شرکت‌ها همه شرکت‌های خدماتی، بازرگانی و تولیدی در نظر گرفته شدند.

روش پژوهش و ابزار پژوهش

این پژوهش اکتشافی، پیمایشی و مقطعی است. از داده‌های نظرسنجی از مدیران شرکت‌ها در کل کشور استفاده شده است. با توجه به گستردگی و پراکندگی جامعه آماری، در این پژوهش از رویکرد نمونه‌گیری خوشه‌ای به روش در دسترس استفاده شد؛ به این شکل که کشور ایران را به شش قسمت جغرافیایی تقسیم و پرسش‌نامه‌ها در بین مدیران شرکت‌ها (مدیرعامل یا مدیر مالی)

در صورتی که یکی از این نفر یا هر دو زن باشند به متغیر مدیران زن عدد ۱ اختصاص داده می‌شود (۱۰). کیفیت سیستم اطلاعات حسابداری، کیفیت اطلاعات مالی و سودمندی اطلاعات مالی متغیرهای واسطه هستند. برای اندازه‌گیری کیفیت سیستم اطلاعات حسابداری از پرسش‌نامه ۴ سؤالی استفاده شده در پژوهش‌های قبلی بهره برده می‌شود (۱۰، ۱۳، ۸۱). کیفیت سیستم اطلاعات حسابداری را می‌توان ظرفیت سیستم برای پردازش و تبدیل حجم زیادی از داده‌ها به اطلاعات با کیفیت مالی و غیرمالی، با مربوط بودن به فرآیند تصمیم‌گیری و توسعه فعالیت‌های شرکت به‌گونه کارآمد و موثر دانست (۳۲). برای اندازه‌گیری متغیر کیفیت اطلاعات مالی از پرسش‌نامه ۴ سؤالی دورنیر استفاده می‌شود (۸۲). کیفیت اطلاعات مالی یعنی اطلاعات مالی کامل، شفاف و قابل اتکا که تصمیمات استفاده‌کنندگان گزارش‌های مالی را گمراه نمی‌کند (۴۷). همچنین، در خصوص اندازه‌گیری متغیر سودمندی اطلاعات مالی از پرسش‌نامه مطالعات قبلی استفاده می‌شود (۱۰، ۸۳، ۸۴، ۸۵)؛ این پرسش‌نامه نیز ۴ سؤال دارد. مطابق با چارچوب مفهومی هیئت استانداردهای حسابداری بین‌المللی، سودمندی گزارشگری مالی به اطلاعاتی اشاره می‌کند که برای تصمیم‌گیری استفاده‌کنندگان مفید است (۴۶). در نهایت، عملکرد غیرمالی به‌عنوان متغیر وابسته این پژوهش ایفای نقش می‌کند که برای اندازه‌گیری آن از پرسش‌نامه ۴ سؤالی مطابق با مطالعات پیشین بهره گرفته شد (۱۰، ۱۳).

برای ارزیابی پایایی پرسش‌نامه‌ها از ضریب آلفای کرونباخ استفاده شد که نتایج حاکی از مقدار بالای ۰/۷ برای همه سازه‌ها است. همچنین، از آزمون‌های پایایی ترکیبی (CR) و میانگین واریانس استخراج‌شده (AVE) برای بررسی روایی هم‌گرا استفاده می‌شود؛ مقدار شاخص CR از عدد ۰/۷ و AVE از عدد ۰/۵ بزرگ‌تر هستند و لذا از بابت روایی هم‌گرا مشکلی وجود نخواهد داشت. افزون‌بر این، برای بررسی روایی واگرا نیز از شاخص HTMT استفاده شد. با توجه به مقدار آماره محاسبه‌شده این شاخص در جدول ۱ که کوچک‌تر از ۰/۹ می‌باشد، ابزار اندازه‌گیری این پژوهش از روایی واگرای مناسبی برخوردار می‌باشد. جدول ۱ وضعیت مناسب پایایی و روایی پرسش‌نامه‌ها دارد. گفتنی است که همه سازه‌های این پژوهش بر اساس سازه انعکاسی اندازه‌گیری شده‌اند همچنین، جدول ۱ نشان می‌دهد که تمام شاخص‌های پرسش‌نامه‌ها دارای بارهای عاملی بالای ۰/۷ بوده و در بازه مناسب هستند.

برای توزیع پرسش‌نامه‌ها از مؤسسات حسابرسی نیز کمک گرفته شد. از آنجا که در روش‌شناسی الگوسازی معادلات ساختاری برای تعیین اندازه نمونه می‌توان از قاعده ۵ تا ۱۵ q استفاده کرد که q در اینجا تعداد متغیرهای مشاهده‌پذیر (سوالات پرسش‌نامه‌ها) می‌باشد، در این پژوهش از این رویکرد برای تعیین اندازه نمونه استفاده شد و با توجه به این که تعداد سوالات پرسش‌نامه‌ها برابر با ۱۷ است تعداد نمونه باید بین ۸۵ تا ۲۵۵ باشد. جهت اطمینان بیش‌تر سعی شد که پرسش‌نامه‌های بازگشتی بیش‌تر از ۲۵۰ مورد باشد. پس از توزیع پرسش‌نامه‌ها در سال ۱۴۰۳ و فراخوانی مواردی که بعد از ۴ هفته هنوز پاسخ نداده بودند، تعداد ۲۵۸ پرسش‌نامه کامل گردآوری شد.

گفتنی است که در این پژوهش از تکنیک الگوسازی معادلات ساختاری حداقل مربعات جزئی (PLS-SEM) که یک تکنیک مبتنی بر واریانس است برای آزمون الگوی پژوهش استفاده شد. برای این کار الگوها با استفاده از ۵۰۰۰ نمونه بوت‌استرپ در نرم‌افزار Smart-PLS-3 برآورد و مورد ارزیابی قرار گرفت. الگوی معادلات ساختاری یک تکنیک قدرتمند و چند متغیره است که شامل ارزیابی الگوی اندازه‌گیری و الگوی ساختاری می‌شود. تحلیل عاملی تأییدی نخستین گام در ارزیابی یک الگوی اندازه‌گیری است. در این تکنیک به راحتی آثار مستقیم و غیرمستقیم متغیرها در یک الگو مورد بررسی قرار می‌گیرد.

ابزار پژوهش

ساختار ابزار اندازه‌گیری این پژوهش برای سنجش متغیرها پرسش‌نامه است. ساختار نظرسنجی به دو بخش تقسیم می‌شود. بخش نخست شامل سؤالاتی در مورد خصوصیات شرکت و ویژگی‌های فردی مدیران است. بخش دوم شامل مواردی است که امکان ارزیابی هر یک از ابعاد مورد مطالعه را فراهم می‌کند. در این مطالعه، از مقیاس‌های اندازه‌گیری معتبر یا اقتباس‌شده از مطالعات قبلی استفاده می‌شود و به ترتیب پاسخ‌ها برای هر مورد از ابعاد نشان داده شده در الگوی نظری پیشنهادی (شکل ۱) از مقیاس لیکرت هفت امتیازی پیروی می‌کند که در آن ۱ مربوط به «کاملاً مخالفم» و ۷ مربوط به «کاملاً موافقم» است.

مدیران زن متغیر مستقل این پژوهش است. برای اندازه‌گیری آن از یک متغیر دوجمله‌ای بهره گرفته شد. به این ترتیب که به مدیران زن عدد ۱ و به مدیران مرد عدد صفر اختصاص داده شد؛ مدیر کسی است که یک سازمان یا یک بخشی از سازمان را اداره می‌کند و در قبال عملکرد آن بخش باید پاسخگو باشد. مقصود از مدیران در این پژوهش، مدیرعامل یا مدیر مالی شرکت است و

جدول ۱. روایی و پایایی ابزار اندازه‌گیری و تحلیل عاملی سازه‌ها (N = 258)

دامنه بارهای عاملی	CR	AVE	آلفای کرونباخ	شاخص HTMT			
				NFP	FIU	FIQ	AISQ
کیفیت سیستم اطلاعات حسابداری (AISQ)	۰/۹۴۳	۰/۸۰۴	۰/۹۱۹				
کیفیت اطلاعات مالی (FIQ)	۰/۸۹۷	۰/۶۸۷	۰/۸۴۵			۰/۸۸۳	
سودمندی اطلاعات مالی (FIU)	۰/۹۲۷	۰/۷۶۱	۰/۸۹۴			۰/۷۲۷	۰/۷۱۴
عملکرد غیرمالی (NFP)	۰/۹۲۱	۰/۷۴۴	۰/۸۸۵		۰/۷۳۹	۰/۷۷۲	۰/۷۵۲
مدیران زن (WM)	۱	۱	۱	۰/۴۹۱	۰/۵۱۶	۰/۶۳۵	۰/۵۷۰

یافته‌های پژوهش

تا ۵۰ سال قرار داشتند (۱۰۴ نفر معادل ۳۲ درصد پاسخ‌دهندگان). سابقه مدیریتی نیز نشان می‌دهد که بیش‌تر پاسخ‌دهندگان سابقه مدیریت بالای ۱۰ سال در شرکت‌های ایرانی را داشته‌اند. به لحاظ تحصیلات نیز بیش‌تر مدیران دارای مدرک کارشناسی ارشد (۱۴۵ نفر معادل ۵۶/۲ درصد) بوده‌اند و تنها ۲۰ نفر از آنها (معادل ۷/۸ درصد) دارای مدرک دکتری بوده‌اند.

در این بخش نتایج پژوهش ارائه می‌شود. جدول ۲ ویژگی‌های جمعیت‌شناختی پاسخ‌دهندگان این مطالعه را نشان می‌دهد. بر اساس اطلاعات این جدول، ۸۶ نفر معادل ۳۳/۳ درصد از پاسخ‌دهندگان را مدیران زن در شرکت‌ها و مابقی را مدیران مرد تشکیل داده‌اند. در مورد سن، بیش‌تر مدیران در بازه سنی بین ۴۶

جدول ۲. ویژگی‌های جمعیت‌شناختی پاسخ‌دهندگان (N = ۲۵۸)

جنسیت	زن ۸۶ (۳۳/۳٪)		مرد ۱۷۲ (۶۶/۷٪)	
	کم‌تر از ۴۰ سال ۳۰ (۱۱/۶٪)	بین ۴۰ تا ۴۵ سال ۹۲ (۳۵/۷٪)	بین ۴۶ تا ۵۰ سال ۱۰۴ (۳۲٪)	بالای ۵۰ سال ۳۲ (۱۲/۴٪)
سابقه مدیریت	۳ تا ۵ سال ۲۲ (۸/۵٪)	۶ تا ۱۰ سال ۸۵ (۳۲/۹٪)	۱۱ تا ۲۰ سال ۱۰۷ (۴۱/۵٪)	بالای ۲۰ سال ۴۴ (۱۷/۱٪)
تحصیلات	۷ (۲/۷٪)	۸۶ (۳۳/۳٪)	۱۴۵ (۵۶/۲٪)	دکتری ۲۰ (۷/۸٪)

میانگین هر سه متغیر نشان می‌دهد که پاسخ‌دهندگان تقریباً در هر سه مورد نمره‌ای بالاتر از میانگین کسب کرده‌اند. میزان آماره t و معناداری آن نیز نشان می‌دهد که در مورد هر سه متغیرها اختلافی معنادار از لحاظ آماری با سطح وسط (عدد ۴) دارند.

جدول ۳ آمار توصیفی متغیرهای مطالعه را در سطح کل نمونه مورد مطالعه نشان می‌دهد. بر اساس اطلاعات این جدول، دامنه واقعی نشان‌دهنده میزان کم‌ترین و بیش‌ترین نمره‌ای است که پاسخ‌دهندگان در مورد هر یک از متغیرها کسب کرده‌اند. میزان

جدول ۳. آمار توصیفی متغیرهای پژوهش در سطح کل نمونه (N = ۲۵۸)

دامنه نظری	دامنه واقعی	میانگین	انحراف معیار	آماره t	معناداری
کیفیت سیستم اطلاعات حسابداری	۷-۱	۵/۰۵	۱/۲۲	۱۳/۷۵۴	۰/۰۰۰*
کیفیت اطلاعات مالی	۷-۱	۴/۸۹	۱/۱۹	۱۱/۹۴۴	۰/۰۰۰*
سودمندی اطلاعات مالی	۷-۱	۴/۸۲	۱/۲۶	۱۰/۵۳۶	۰/۰۰۰*
عملکرد غیرمالی	۷-۱	۴/۸۳	۱/۱۵	۱۱/۵۶۰	۰/۰۰۰*

نکته: * نشان‌دهنده معناداری در سطح ۱ درصد است.

این جدول، میزان میانگین هر چهار متغیر در گروه مردان کم‌تر از گروه زنان است در حالی که پراکندگی متغیرها در گروه مردان

جدول ۴ آمار توصیفی متغیرهای مطالعه را در سطح هر یک از گروه‌های مدیران زن و مرد نشان می‌دهد. بر اساس اطلاعات

شواهدی اولیه در خصوص اهمیت و سودمندی نقش زنان در مدیریت شرکت‌ها ارائه می‌کند و در راستای فرضیه‌های مطالعه می‌باشد.

بیش‌تر است. مقایسه میانگین متغیرها در دو گروه مدیران زن و مدیران مرد حاکی از اختلاف معنادار این متغیرها (کیفیت سیستم اطلاعات حسابداری، کیفیت اطلاعات مالی، سودمندی اطلاعات مالی و عملکرد غیرمالی) در این دو گروه است. این موضوع

جدول ۴. آمار توصیفی متغیرهای پژوهش در سطح هر یک از گروه‌های مدیران زن و مرد

گروه مدیران مرد (N = ۱۷۲)		گروه مدیران زن (N = ۸۶)		مقایسه میانگین دو گروه	
میانگین	انحراف معیار	میانگین	انحراف معیار	آماره t	معناداری
۴/۵۷	۱/۲۰	۵/۹۹	۰/۵۴	-۱۰/۴۱۶	۰/۰۰۰*
۴/۳۹	۱/۱۲	۵/۸۷	۰/۵۳	-۱۱/۵۳۶	۰/۰۰۰*
۴/۳۹	۱/۱۸	۵/۶۹	۰/۹۱	-۸/۹۶۴	۰/۰۰۰*
۴/۴۵	۱/۰۸	۵/۵۷	۰/۸۷	-۸/۹۵۴	۰/۰۰۰*

نکته: * نشان‌دهنده معناداری در سطح ۱ درصد است.

است ($\beta = 0.394, p < 0.01$). افزون‌بر این، آثار غیرمستقیم متغیرها نشان می‌دهد که کیفیت سیستم اطلاعات حسابداری قدرت ایفای نقش واسطه‌ای در رابطه بین حضور مدیران زن و کیفیت اطلاعات مالی را دارد ($\beta = 0.360, p < 0.01$). همچنین، کیفیت اطلاعات مالی از راه سودمندی اطلاعات مالی قدرت اثرگذاری بر عملکرد غیرمالی را دارد ($\beta = 0.250, p < 0.01$). کیفیت اطلاعات مالی نیز نقش واسطه‌ای در رابطه بین مدیران زن و عملکرد غیرمالی ایفا می‌کند ($\beta = 0.093, p < 0.01$). در مجموع، سه متغیر کیفیت سیستم اطلاعات حسابداری، کیفیت اطلاعات مالی و سودمندی اطلاعات مالی به طور همزمان رابطه بین حضور مدیران زن و عملکرد غیرمالی شرکت‌ها را واسطه می‌کنند. این شواهد همه فرضیه‌های این پژوهش را تأیید می‌کند.

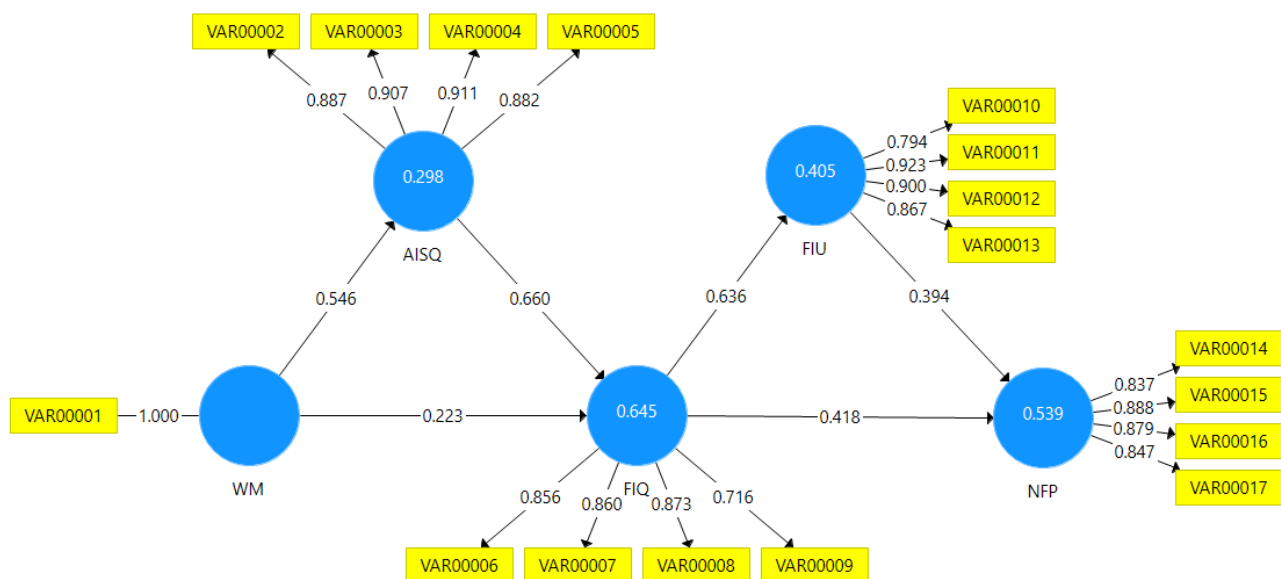
جدول ۵ نتایج آزمون اجرای الگوی معادلات ساختاری پژوهش برای آزمون فرضیه‌ها را نشان می‌دهد. همچنین، شکل ۲ این نتایج را به صورت بصری نشان می‌دهند. بر اساس این جدول، نتایج نشان می‌دهد که بین حضور مدیران زن ($\beta = 0.223, p < 0.01$) و کیفیت سیستم اطلاعات حسابداری ($\beta = 0.660, p < 0.01$) با کیفیت اطلاعات مالی رابطه مثبت و معناداری وجود دارد. همچنین، رابطه بین حضور مدیران زن در شرکت‌ها و کیفیت سیستم اطلاعات حسابداری مثبت و معنادار است ($\beta = 0.546, p < 0.01$). کیفیت اطلاعات مالی نیز دارای آثار مثبتی بر سودمندی اطلاعات مالی ($\beta = 0.636, p < 0.01$) و عملکرد غیرمالی ($\beta = 0.418, p < 0.01$) است. در این رابطه بین سودمندی اطلاعات مالی و عملکرد غیرمالی مثبت و معنادار

جدول ۵. نتایج آزمون الگوی معادلات ساختاری پژوهش (N = ۲۵۸)

مسیر	ضرایب	آماره t	معناداری	VIF
آثار مستقیم:				
مدیران زن به کیفیت سیستم اطلاعات حسابداری	۰/۵۴۶	۱۶/۹۸۵	۰/۰۰۰*	۱/۰۰۰
مدیران زن به کیفیت اطلاعات مالی	۰/۲۲۳	۵/۵۶۲	۰/۰۰۰*	۱/۴۲۶
کیفیت سیستم اطلاعات حسابداری به کیفیت اطلاعات مالی	۰/۶۶۰	۱۵/۹۹۲	۰/۰۰۰*	۱/۴۲۶
کیفیت اطلاعات مالی به سودمندی اطلاعات مالی	۰/۶۳۶	۱۷/۱۳۰	۰/۰۰۰*	۱/۰۰۰
کیفیت اطلاعات مالی به عملکرد غیرمالی	۰/۴۱۸	۷/۶۸۱	۰/۰۰۰*	۱/۶۸۰
سودمندی اطلاعات مالی به عملکرد غیرمالی	۰/۳۹۴	۷/۷۵۴	۰/۰۰۰*	۱/۶۸۰
آثار غیرمستقیم:				
مدیران زن به کیفیت اطلاعات مالی از راه کیفیت سیستم اطلاعات حسابداری	۰/۳۶۰	۱۱/۶۵۹	۰/۰۰۰*	-
کیفیت سیستم اطلاعات حسابداری به سودمندی اطلاعات مالی از راه کیفیت اطلاعات مالی	۰/۴۲۰	۱۰/۱۹۹	۰/۰۰۰*	-
مدیران زن به سودمندی اطلاعات مالی از راه کیفیت سیستم اطلاعات حسابداری و کیفیت اطلاعات مالی	۰/۲۲۹	۸/۲۲۶	۰/۰۰۰*	-
مدیران زن به سودمندی اطلاعات مالی از راه کیفیت اطلاعات مالی	۰/۱۴۲	۵/۴۹۸	۰/۰۰۰*	-

کیفیت سیستم اطلاعات حسابداری به عملکرد غیرمالی از راه کیفیت اطلاعات مالی	۰/۲۷۶	۶/۵۲۷	۰/۰۰۰*	-
مدیران زن به عملکرد غیرمالی از راه کیفیت سیستم اطلاعات حسابداری و کیفیت اطلاعات مالی	۰/۱۵۱	۶/۰۹۴	۰/۰۰۰*	-
مدیران زن به عملکرد غیرمالی از راه کیفیت اطلاعات مالی	۰/۰۹۳	۴/۸۱۳	۰/۰۰۰*	-
کیفیت سیستم اطلاعات حسابداری به عملکرد غیرمالی از راه کیفیت اطلاعات مالی و سودمندی اطلاعات مالی	۰/۱۶۵	۶/۰۰۱	۰/۰۰۰*	-
مدیران زن به عملکرد غیرمالی از راه کیفیت سیستم اطلاعات حسابداری، کیفیت اطلاعات مالی و سودمندی اطلاعات مالی	۰/۰۹۰	۵/۳۶۵	۰/۰۰۰*	-
کیفیت اطلاعات مالی به عملکرد غیرمالی از راه سودمندی اطلاعات مالی	۰/۲۵۰	۶/۹۲۳	۰/۰۰۰*	-
مدیران زن به عملکرد غیرمالی از راه کیفیت اطلاعات مالی و سودمندی اطلاعات مالی	۰/۰۵۶	۴/۳۸۰	۰/۰۰۰*	-
R^2 و R^{2aj} (کیفیت سیستم اطلاعات حسابداری)	۰/۲۹۸	۰/۲۹۶		
R^2 و R^{2aj} (کیفیت اطلاعات مالی)	۰/۶۴۵	۰/۶۴۳		
R^2 و R^{2aj} (سودمندی اطلاعات مالی)	۰/۴۰۵	۰/۴۰۲		
R^2 و R^{2aj} (عملکرد غیرمالی)	۰/۵۳۹	۰/۵۳۵		

نکته: * نشان‌دهنده معناداری در سطح ۱ درصد است.

شکل ۲. نتایج بصری الگوی پژوهش (N = ۲۵۸)

بحث و نتیجه گیری

امروز حضور زنان در تیم‌های مدیریتی شرکت‌ها باعث موفقیت هر چه بیش‌تر آنها شده است (۷۹، ۸۰). از طرف دیگر، سیستم اطلاعات حسابداری یکی از حیاتی‌ترین سیستم‌ها در هر سازمان است (۱۱). این سیستم، اطلاعات مفیدی را برای تصمیم‌گیری در اختیار اشخاص ذینفع قرار می‌دهد (۸۶) و بنابراین اطلاعات حسابداری می‌تواند موفقیت یک سازمان را تعیین کند (۸۷). مطالعات قبلی در چارچوب نظریه اقتضایی استدلال می‌کنند که موفقیت کسب‌وکار تحت تأثیر عوامل متعددی قرار می‌گیرد (۸۸).

بر اساس نظریه اقتضایی، به حداکثر رساندن عملکرد سازمان‌ها به سازگاری مداوم آنها با محیط خود بستگی دارد. با این حال، در پرتو نظریه اقتضایی، عملکرد بهتر سیستم‌های اطلاعات بهای تمام شده، لزوماً عملکرد بهتر سازمان را نشان نمی‌دهد، از آنجایی که این بستگی به همسویی نسبت هزینه/فایده و متغیرهای زمینه‌ای دارد (۱۰). بنابراین، اینجاست که شواهد حاصل از این مطالعه نیاز به گنجانیدن بیش‌تر زنان در مدیریت ارشد را تقویت می‌کند زیرا مشارکت آنها کیفیت اطلاعات و تصمیم‌گیری را که به اطلاعات بستگی دارد، بهبود می‌بخشد.

تحلیل‌های انجام شده حکایت از تأیید همه فرضیه‌های پژوهش دارد. در واقع، با استفاده از داده‌های نظرسنجی از مدیران شرکت‌های ایرانی این پژوهش نشان داد که حضور مدیران زن به‌گونه مثبتی به کیفیت سیستم اطلاعات حسابداری و کیفیت اطلاعات مالی کمک می‌کنند. این یافته مطابق با ادبیات پیشین مالی تنها با پشتیبانی یک سیستم اطلاعات حسابداری امکان‌پذیر است. نتایج نشان می‌دهد که مدیران زن تمایل دارند به سمت یک سیستم اطلاعات حسابداری اثربخش عمل کنند که در نتیجه بر کیفیت اطلاعات مالی تأثیر می‌گذارد (تأیید نقش واسطه کیفیت سیستم اطلاعات حسابداری) (۲، ۸، ۹، ۵۳).

این مطالعه با پوشش یک شکاف در ادبیات موجود، اهمیت حضور زنان را برای کیفیت اطلاعات مالی برجسته کرد. همچنین، این پژوهش نشان داد که رابطه بین سودمندی اطلاعات مالی و کیفیت اطلاعات مالی مثبت و معنادار است؛ این یافته مطابق با استانداردهای حسابداری است که بیان می‌کند که اگر اطلاعات مالی با مجموعه‌ای از ویژگی‌های کیفی لازم مطابقت داشته باشد، برای طیف گسترده‌ای از استفاده‌کنندگان مفید و سودمند است. این نتایج با استدلال‌های مطالعات قبلی همسو است (۱۳، ۲۸). از دیگر نتایج این پژوهش می‌توان به تأثیر مستقیم مثبت و معنادار کیفیت اطلاعات مالی و سودمندی اطلاعات مالی بر عملکرد غیرمالی شرکت‌ها اشاره کرد. همچنین، سودمندی اطلاعات مالی نقش واسطه‌ای در ارتباط بین کیفیت اطلاعات مالی و عملکرد غیرمالی شرکت‌ها ایفا می‌کند. این نتایج نیز با مطالعات قبلی مطابقت دارد (۱۵، ۳۲، ۷۸).

در مجموع، این پژوهش نشان داد که حضور زنان برای سیستم اطلاعات حسابداری و ارائه اطلاعات مالی با کیفیت و سودمند برای تصمیم‌گیرندگان قابل‌توجه و مفید است و می‌تواند عملکرد غیرمالی شرکت‌ها را بهبود بخشد. می‌توان گفت که حضور زنان در تیم مدیریتی شرکت با توجه به ویژگی‌های آنها می‌تواند عملکرد شرکت‌ها را بهبود قابل‌توجهی بخشد. چرا که زنان دقیق‌تر از مردان هستند و در نظارت بر امور شرکت می‌توانند موفق‌تر عمل کنند. می‌توان این‌طور گفت که حضور زنان در مدیریت شرکت دو مزیت اصلی دارد. نخست، زنان بخشی از یک شبکه مردانه نیستند، که سطح استقلال آنها را افزایش می‌دهد. دوم، بدون در نظر گرفتن سن و تحصیلات، زنان ممکن است شیوه‌های مدیریتی جدیدی را به شرکت بیاورند که می‌تواند در تکمیل شیوه‌های موجود کارآمد باشد و بنابراین عملکرد غیرمالی شرکت را بهبود می‌بخشد. این مقاله، به عنوان یک مطالعه پیش‌گام، به ادبیات موجود کمک می‌کند، زیرا شواهد مربوط به عوامل احتمالی که عملکرد غیرمالی از دیدگاه مدیران شرکت‌های

ایرانی تعیین می‌کنند را ارائه می‌دهد. نتایج این پژوهش، در اصل، اهمیت زنان در مدیریت را برای عملکرد غیرمالی شرکت‌ها برجسته کرد و این که کیفیت سیستم اطلاعات حسابداری یک متغیر مهم است که رابطه بین مدیران زن و کیفیت اطلاعات مالی را واسطه می‌کند و این که سودمندی اطلاعات مالی رابطه بین کیفیت اطلاعات مالی و عملکرد غیرمالی را بهبود می‌بخشد. همچنین، این پژوهش برای متخصصان حسابداری و مدیریت مرتبط است، زیرا اهمیت کیفیت و سودمندی اطلاعات مالی را برای بقا و سودآوری شرکت‌ها شناسایی می‌کند. افزون‌بر این، نتایج این پژوهش برای گروه‌های مدافع برابری حقوق زنان در محیط‌های کاری مهم است، چرا که نشان از اهمیت حضور زنان در مدیریت شرکت‌ها برای اطلاعات مالی و عملکرد غیرمالی است. بر این اساس، مطابق با نتایج فرضیه‌های نخست، دوم و چهارم پژوهش پیشنهاد می‌شود که شرکت‌ها از حضور زنان در تیم مدیریتی خود بویژه در جایگاه مدیرعامل یا مدیر مالی بیش‌تر بهره‌گیرند تا از این طریق بتوانند کیفیت سیستم اطلاعات حسابداری خود و به تبع آن کیفیت اطلاعات مالی شرکت‌شان را بهبود بخشند. همچنین، با توجه به نتایج فرضیه‌های نخست، سوم و پنجم پیشنهاد می‌شود که شرکت‌ها اقدام به بکارگیری سیستم اطلاعات حسابداری مناسبی برای شرکت خود با توجه به وضعیت و موقعیت‌شان داشته باشند و در این خصوص با توجه به نتایج فرضیه‌های نخست، دوم و چهارم از نقش مدیران زن نیز بهره‌گیرند؛ برای مثال، مسئولیت پیاده‌سازی این سیستم را به زنان واگذار کنند. افزون‌بر این، با توجه به فرضیه‌های ششم، هفتم، هشتم و نهم به شرکت‌ها پیشنهاد می‌شود که برای ارتقای هر چه بیش‌تر عملکرد غیرمالی سازمان خود به کیفیت و سودمندی اطلاعات مالی توجه کنند که لازمه دسترسی به این دو وجود یک سیستم اطلاعات حسابداری با کیفیت است که مدیران زنان می‌توانند در ایجاد آن نقش مؤثر و خوبی داشته باشند.

همان‌گونه که در مورد همه مطالعات صادق است، این مطالعه نیز دارای محدودیت‌هایی است. نخستین محدودیت مربوط به حجم نمونه است. بنابراین، از نمونه‌گیری در دسترس (و نمونه‌گیری غیراحتمالی) استفاده شد. این محدودیت اصلی است و تعمیم نتایج را محدود می‌کند. پژوهش‌های آینده از این نوع باید با توجه به سایر کشورها انجام شود تا بتوان نتایج گردآوری شده به روشی مشابه از زمینه‌های مرتبط را با وجود تفاوت‌های ذاتی هر کشور مقایسه کرد. همچنین بررسی این موضوع جالب خواهد بود که آیا مقاومت در برابر ورود زنان به مدیریت سازمان‌ها، که قطعاً با مسائل تاریخی و فرهنگی همراه است، با آگاهی قبلی مردان از کیفیت‌های مدیریت زنان و در نتیجه نگرانی از دست دادن وضعیت مرتبط است یا خیر. در نهایت، متغیرهای

داده‌ها، رعایت حریم خصوصی شرکت‌کنندگان توسط پژوهشگران مدنظر قرار گرفته است.

حامی مالی

تمام منابع مالی و هزینه پژوهش و انتشار مقاله تماماً بر عهده نویسندگان بوده و هیچ‌گونه حمایت مالی دریافت نشده است.

مشارکت نویسندگان

طراحی و ایده‌پردازی: رامین زارعت‌گری، غلامرضا رضایی، رسول کشتکار؛ روش‌شناسی و تحلیل داده‌ها: رامین زارعت‌گری، غلامرضا رضایی، رسول کشتکار؛ نظارت و نگارش نهایی: رامین زارعت‌گری.

تعارض منافع

بنابر اظهار نویسندگان مقاله حاضر فاقد هرگونه تعارض منافع بوده است.

دیگری مانند حاکمیت شرکتی خوب، عملکرد حسابرسی، کیفیت و سودمندی اطلاعات غیرمالی را می‌توان به الگو اضافه کرد، زیرا پژوهش‌های قبلی نشان می‌دهند که کیفیت و سودمندی اطلاعات مالی و غیرمالی ممکن است منجر به مشخص کردن آثار آن بر تصمیم‌گیری و عملکرد تجاری شود (۲۱، ۵۹، ۸۹، ۹۰).

ملاحظات اخلاقی

پیش از اجرای مطالعه از شرکت‌کنندگان رضایت آگاهانه کتبی گرفته شد و تمام شرکت‌کنندگان با رضایت خود در پژوهش شرکت داشتند و پژوهشگران به آن‌ها اطمینان دادند که نتایج پژوهش محرمانه خواهد بود.

پیروی از اصول اخلاق پژوهش

تمام نکات اخلاقی شامل رازداری، در اولویت بودن سلامت روان‌شناختی شرکت‌کنندگان، امانت‌داری، دقت در استناددهی، قدردانی از دیگران، رعایت ارزش‌های اخلاقی در گردآوری

References

1. Erhardt N, Werbel J, Shrader C. Board of director diversity and firm financial performance. *Corp. Gov.* 2003; 11, 102–110. <https://doi.org/10.1111/1467-8683.00011>
2. Peni E, V`ah`amaa S. Female executives and earnings management. *Manag. Financ.* 2010; 36(7), 629–645. <https://doi.org/10.1108/03074351011050343>
3. Rezaei G, Zeraatgari R, Avazpour A. The Role of Time Management Mediating in the Relationship Between Individual Characteristic and Women Accountants' Productivity. *Q. J. Women Soci.* 2021; 12(45), 144–160. [in Persian] 10.30495/JZVJ.2021.4570
4. Zeraatgari R. The Effects of Firms' Board Gender Diversity on Their Labor Investment Efficiency. *Q. J. Women Soci.* 2023; 14(54), 103–122. [in Persian] 10.30495/JZVJ.2023.29044.3676
5. Nakagawa Y, Schreiber GM. Women as drivers of Japanese firms' success: The effect of women managers and gender diversity on firm performance". *J. Divers. Manage. (JDM)* 2014; 9(1), 19–40. 10.19030/jdm.v9i1.8620
6. Gull AA, Abid A, Latief R, Usman M. Women on board and auditors' assessment of the risk of material misstatement.

- Eurasian Bus. Rev. 2021; 11, 679–708. <https://doi.org/10.1007/s40821-020-00173-7>
7. Majdzadeh Tabatabaei S, Rezaei G, Zrinkolah F. The Effect of Board Gender Diversity on the Information Asymmetry for the companies listed on Tehran Stock Exchange. *Q. J. Women Soci.* 2020; 10(40), 317–338. [in Persian] 20.1001.1.20088566.1398.10.40.14.9
8. Arun TG, Almahrog YE, Aribi ZA. Female directors and earnings management: Evidence from UK companies. *Int. Rev. Financ. Anal.* 2015; 39, 137–146. <https://doi.org/10.1016/j.irfa.2015.03.002>
9. Piosik A, Strojek-Filus M, Sulik-Gorecka A, Szewieczek A. Gender and age as determinants of job satisfaction in the accounting profession: evidence from Poland". *Sustainability* 2019; 11, 3090. <https://doi.org/10.3390/su11113090>
10. Monteiro AP, Vale J, Leite E, Lis M. Linking quality of accounting information system and financial reporting to non-financial performance: The role women managers. *Int. J. Account. Inf. Syst.* 2024; 54, 100–111. <https://doi.org/10.1016/j.accinf.2024.100692>
11. Xu H. What are the most important factors for accounting information quality

- and their impact on ais data quality outcomes?". *J. Data Inf. Qual. (JDIQ)* 2015; 5(4), 1–22. <https://doi.org/10.1145/2700833>
12. Kocsis D. A conceptual foundation of design and implementation research in accounting information systems. *Int. J. Account. Inf. Syst.* 2019; 34, 100420. <https://doi.org/10.1016/j.accinf.2019.06.003>
 13. Soudani SN. The usefulness of an accounting information system for effective organizational performance. *Int. J. Econ. Financ.* 2012; 4(5), 136–145. <https://doi.org/10.5539/ijef.v4n5p136>.
 14. Ta QB, Nguyen TT. Impact of factors on the quality of accounting information system in civil engineering construction enterprises. *Manage. Sci. Lett.* 2020; 10(13), 2985–2992. <https://doi.org/10.5267/j.msl.2020.5.027>.
 15. Monteiro AP, Vale J, Silva A. Factors determining the success of decision making and performance of Portuguese companies. *Admin. Sci.* 2021; 11(4), 108. <https://doi.org/10.3390/admsci11040108>
 16. Turner L, Weickgenannt AB, Copeland MK. *Accounting Information Systems: Controls and Processes*. John Wiley & Sons, Hoboken, New Jersey, 2020.
 17. Kaplan D, Krishnan R, Padman R, Peters J. Assessing data quality in information. *Paperboard Packag.* 1998; 41(2), 73–78. <https://doi.org/10.3362/9781780445427.005>.
 18. Sari NZM, Afifah NN, Susanto A, Sueb M. Quality accounting information systems with 3 important factors in BUMN Bandung Indonesia. *Adv. Soc. Sci. Educ. Hum. Res.* 2019; 343(1), 93–96. <https://doi.org/10.2991/icas-19.2019.20>.
 19. Emeka-Nwokeji NA. Repositioning accounting information system through effective data quality management: A framework for reducing costs and improving performance. *Int. J. Sci. Technol. Res.* 2012; 1(10), 86–94.
 20. Laudon KC, Laudon JP. *Management Information Systems, Managing the Digital Firm*. 13ed. Prentice Hall, Hoboken, New Jersey. A.P. Monteiro et al, 2014.
 21. Phornlaphatrachakorn K. Internal control quality, accounting information usefulness, regulation compliance, and decision- making success: evidence from canned and processed foods businesses in Thailand. *Int. J. Bus.* 2019; 24(2), 198–215.
 22. Ibrahim F, Ali DNH, Besar NSA. Accounting information systems (AIS) in SMEs: Towards an integrated framework. *Int. J. Asian Bus. Inf. Manage.* 2020; 11(2), 51–67. <https://doi.org/10.4018/IJABIM.2020040104>.
 23. Zhu Y, Mustafa Kamal E, Gao G, Ayub Ahmed AA, Asadullah ABM, Donepudi PK. Excellence of financial reporting information and investment productivity. *Int. J. Nonlinear Anal. Appl.* 2021; 12(1), 75–86. <https://doi.org/10.22075/IJNAA.2021.4659>
 24. Monteiro AP, Vale J, Silva A, Pereira C. Impact of the internal control and accounting systems on the financial information usefulness: The role of the financial information quality. *Acad. Strateg. Manag. J.* 2021; 20, 1–13.
 25. Monteiro AP, Vale J, Silva A, Pereira C. Impact of the internal control and accounting systems on the financial information usefulness: The role of the financial information quality. *Acad. Strateg. Manag. J.* 2021; 20(3), 1–13.
 26. Menicucci E. *Earnings Quality: Definitions, Measures, and Financial Reporting*. Springer Nature, Basingstoke, United Kingdom, 2019. <https://doi.org/10.2308/acch.2003.17.s-1.97>.
 27. Sajady H, Dastgir M, Hashem Nejad H. Evaluation of the effectiveness of accounting information systems. *Int. J. Inf. Sci. Manage.* 2008; 6(2), 49–59.
 28. Fitriati A, Susanto A. The accounting information system quality improvement through internal control and top management support effectiveness. *J. Theor. Appl. Inf. Technol.* 2017; 95(19), 5003–5011.
 29. Muda I, Haris Harahap A, Erlina E, Ginting S, Maksum A, Abubakar E. Factors of quality of financial report of local government in Indonesia. *IOP Conf. Series: Earth Environ. Sci.* 2018; 126(1), 1–6. <https://doi.org/10.1088/1755-1315/126/1/012067>.
 30. Majid J, Suwandi M, Bulutoding L, Sumarlin Wawo A. The influence of accounting information systems and internal control on the quality of financial

statement with intellectual intelligence as a moderating variable (a study on coffee shops in Makassar city). *Int. J. Res. Sci. Manage.* 2020; 7(3), 1-19.

31. Murimi M, Wadongo B, Olielo T. Determinants of revenue management practices and their impacts on the financial performance of hotels in Kenya: a proposed theoretical framework. *Future Bus. J.* 2021; 7(1), 1-7. <https://doi.org/10.1186/s43093-020-00050-9>

32. Monteiro AP, García-Sánchez IM, Aibar-Guzman B. Labour practice, decent work and human rights performance and reporting: The impact of women managers. *J. Bus. Ethics* 2022; 180(2), 523-542. [10.1007/s10551-021-04913-1](https://doi.org/10.1007/s10551-021-04913-1)

33. Melero E. Are workplaces with many women in management run differently? *J. Bus. Res.* 2011; 64(4), 385-393. <https://doi.org/10.1016/j.jbusres.2010.01.009>

34. Mulcahy M, Linehan C. Females and precarious board positions: Further evidence of the glass cliff. *Br. J. Manag.* 2014; 25(3), 425-438. <https://doi.org/10.1111/1467-8551.12046>

35. Jamali D, Safieddine A, Daouk M. Corporate governance and women: an empirical study of top and middle women managers in the Lebanese banking sector. *Corp. Govern. Int. J. Bus. Soc.* 2007; 7(5), 574-585. <https://doi.org/10.1108/14720700710827167>

36. Stedham Y, Yamamura JH, Beekun RI. Gender differences in business ethics: Justice and relativist perspectives. *Bus. Ethics: Eur. Rev.* 2007; 16(2), 163-174. <https://doi.org/10.1111/j.1467-8608.2007.00486.x>

37. Waddock S. Hollow men and women at the helm... hollow accounting ethics? *Issues Account. Educ.* 2005; 20(2), 145-150. [10.2308/iace.2005.20.2.145](https://doi.org/10.2308/iace.2005.20.2.145)

38. Rodríguez-Ariza L, Cuadrado-Ballesteros B, Martínez-Ferrero J, García-Sánchez IM. The role of female directors in promoting CSR practices: An international comparison between family and non-family businesses. *Bus. Ethics: Eur. Rev.* 2017; 26(2), 162-174. <https://doi.org/10.1111/beer.12140>

39. Monteiro AP, Vale J, Leite E, Lis M, Kurowska-Pysz J. The impact of information systems and non-financial information on company success. *Int. J. Account. Inf. Syst.* 2022; 45, 100557. <https://doi.org/10.1016/j.accinf.2022.100557>

40. Bear S, Rahman N, Post C. The impact of board diversity and gender composition on corporate social responsibility and firm reputation. *J. Bus. Ethics* 2010; 97, 207-221. <https://www.jstor.org/stable/40929405>

41. Fondas N, Salsalos S. A different voice in the boardroom: how the presence of women directors affects board influence over management. *Glob. Focus.* 2000; 12, 13-22.

42. Srinidhi BIN, Gul FA, Tsui J. Female directors and earnings quality. *Contemp. Account. Res.* 2011; 28(5), 1610-1644. <https://doi.org/10.1111/j.1911-3846.2011.01071.x>

43. Labelle R, Makni Gargouri R, Francoeur C. Ethics, diversity management, and financial reporting quality. *J. Bus. Ethics* 2010; 93, 335-353. <https://www.jstor.org/stable/40605345>

44. Thorne L, Massey DW, Magnan M. Institutional context and auditors' moral reasoning: A Canada-US comparison. *J. Bus. Ethics* 2003; 43(4), 305-321. [10.1023/A:1023005311277](https://doi.org/10.1023/A:1023005311277)

45. Krishnan GV, Parsons LM. Getting to the bottom line: An exploration of gender and earnings quality. *J. Bus. Ethics* 2008; 78(1), 65-76. [10.2139/ssrn.899363](https://doi.org/10.2139/ssrn.899363)

46. Gajevszky A. Assessing financial reporting quality: Evidence from Romania. *Audit. Financiar.* 2015; 13(121), 69-80.

47. Jonas GJ, Blanchet J. Assessing quality of financial reporting". *Account. Horiz.* 2000; 14(3), 353-363. <https://doi.org/10.2308/acch.2000.14.3.353>

48. O'Brien JA, Marakas GM. *Management Information Systems* (Ed. 9), McGraw-Hill/Irwin, New York, United States, 2011.

49. Ciuhureanu A. Management accounting – Managerial obligation or need. *Land Forces Acad. Rev.* 2018; 23(4), 282-287. [10.2478/raft-2018-0035](https://doi.org/10.2478/raft-2018-0035)

50. Widjanto DW. Studies on the release of N from water hyacinth

- incorporated into soil-crop systems using[^]<15> N-labeling techniques. Pak. J. Biol. AIS 2001; 4, 1075-1077. 10.3923/pjbs.2001.1075.1077
51. Thuan LD, Huong TTT. Organizational factors and quality of accounting information system in Vietnam. Glob. J. Al-Thaqafah 2019; 9(1), 49-58. 10.7187/GJAT072019-4
52. Binh VTT, Tran NM, Thanh DM, Pham HH. Firm size, business sector and quality of accounting information systems: Evidence from Vietnam. Account. 2020; 6, 327-334. <https://doi.org/10.5267/j.ac.2020.2.002>.
53. Lara JMG, Osma BG, Mora A, Scapin M. The monitoring role of female directors over accounting quality. Financ. 2017; 45, 651-668. <https://doi.org/10.1016/j.jcorpfin.2017.05.016>
54. Salehi M, Rostami V, Mogadam A. Usefulness of accounting information system in emerging economy: Empirical evidence of Iran. Int. J. Econ. Financ. 2010; 2(2), 186-195. DOI: 10.5539/ijef.v2n2p186
55. Meiryani F, Susanto A, Warganegara DL. The effect of accounting information systems performance and unethical behavior on accounting fraud. Int. J. Rec. Technol. Eng. (IJRTE) 2019; 8(3), 2718-2725. DOI: 10.35940/ijrte.C4966.098319
56. Wixom BH, Todd PA. A theoretical integration of user satisfaction and technology acceptance. Inf. Syst. Res. 2005; 16(1), 85-102. <https://doi.org/10.1287/isre.1050.0042>
57. Ong CS, Day MY, Hsu WL. The measurement of user satisfaction with question answering systems. Inf. Manag. 2009; 46(7), 397-403. <https://doi.org/10.1016/j.im.2009.07.004>.
58. Thapayom A, Ussahawanitchakit P. Accounting information system excellence and goal achievement: evidence from information and communication technology businesses in Thailand. Bus. Manage. Rev. 2015; 7(1), 9-10.
59. Rashedi H, Dargahi T. How influence the accounting information systems quality of internal control on financial reporting quality". J. Mod. Devel. Manage. Account. 2019; 2(5), 33-45.
60. Napitupulu IH. Organizational culture in management accounting information system: survey on state-owned enterprises (SOEs) Indonesia". Glob. Bus. Rev. 2018; 19(3), 556-571. <https://doi.org/10.1177/0972150917713842>.
61. Patel SBP. Effects of accounting information system on organizational profitability". Int. J. Res. Anal. Rev. 2015; 2(1), 72-76. DOI: 10.9790/487X-2105073949
62. Eierle B, Schultze W. The role of management as a user of accounting information: Implications for standard setting. Account. Manage. Inf. Syst. 2013; 12(2), 155-189. <https://doi.org/10.2139/ssrn.1130162>.
63. Gorla N, Somers TM, Wong B. Organizational impact of system quality, information quality, and service quality. J. Strateg. Inf. Syst. 2010; 19(3), 207-228. <https://doi.org/10.1016/j.jsis.2010.05.001>.
64. Jung W. A Review of Research: An Investigation of the Impact of Data Quality on Decision Performance. ACM International Conference Proceeding Series, Proceedings of the 2004 international symposium on Information and communication technologies, 2004; 90, 16-171. DOI: 10.1145/1071509.1071542
65. Athanasou JA, Perera HN. International Handbook of Career Guidance. Springer, Cham, 2019. <https://doi.org/10.1007/978-3-030-25153-6>.
66. Gati I, Levin N. Counseling for career decision-making difficulties: measures and methods. Career Dev. Q. 2014; 62(2), 98-113. <https://doi.org/10.1002/j.2161-0045.2014.00073.x>.
67. Rezaei Pitenoei Y, Safari Gerayli M, Abdollahi A. Financial reporting quality and firms' information environment: a case of Iranian firms. Int. J. Islam. Middle East. Financ. Manag. 2021; 14(3), 541-560. <https://doi.org/10.1108/IMEFM-04-2019-0146>.
68. Drum D, Pernsteiner A, Revak A. Workarounds in an SAP environment: impacts on accounting information quality". J. Account. Organ. Chang. 2017; 13(1), 44-64. <https://doi.org/10.1108/JAOC-05-2015-0040>.
69. Shahzad F, Rehman IU, Colombage S, Nawaz F. Financial reporting quality, family

- ownership, and investment efficiency. *Manag. Financ.* 2019; 45(4), 513–535. <https://doi.org/10.1108/MF-02-2018-0081>
70. Tommasetti R, da Silva Macedo MA, de Carvalho FAA, Barile S. Better with age: Financial reporting quality in family firms. *J. Fam. Bus. Manage.* 2019; 10(1), 40–57. <https://doi.org/10.1108/JFBM-04-2019-0020>.
71. Gerayli MS, Rezaei Pitenoei Y, Abdollahi A. Do audit committee characteristics improve financial reporting quality in emerging markets? Evidence from Iran. *Asian Rev. Account.* 2021; 29(2), 251–267. <https://doi.org/10.1108/ARA-10-2020-0155>
72. Suharsono RS, Nirwanto N, Zuhroh D. Voluntary disclosure, financial reporting quality and asymmetry information. *J. Asian Finan. Econ. Bus.* 2020; 7(12), 1185–1194.
73. Ježovita A. Accounting information in a business decision-making process – evidence from Croatia. *Zagreb. Int. Rev. Econ. Bus.* 2015; 18(1), 61–79. <https://doi.org/10.1515/zireb-2015-0004>.
74. Dewi NF, Ferdous Azam SM, Yusoff SKM. Factors influencing the information quality of local government financial statement and financial accountability. *Manage. Sci. Lett.* 2019; 9, 1373–1384. <https://doi.org/10.5267/j.msl.2019.5.013>.
75. Hernaus T, Pejić Bach M, Bosilj Vukšić V. Influence of strategic approach to BPM on financial and non-financial performance. *Balt. J. Manag.* 2012; 7(4), 376–396. <https://doi.org/10.1108/17465261211272148>.
76. Barbosa F, Monteiro AP, Pereira C. Determinants of environmental responsibility disclosure on mandatory and voluntary reporting of portuguese listed firms. *J. Environ. Account. Manag.* 2021; 9(3), 219–233.
77. Neely A. Measuring Performance: The Operations Management Perspective. *Business Performance Measurement. Unifying Theory and Integrating Practice*, 2nd Edition, Cambridge University Press, Cambridge, 2007; pp. 64–81.
78. Budiarto DS, Rahmawati Prabowo MA, Bandi Djajanto L, Widodo KP, Herawan T. Accounting information system (ais) alignment and non-financial performance in small firm: a contingency perspective. In *Computational Science and Its Applications–ICCSA 2018: 18th International Conference*, Melbourne, VIC, Australia, July 2–5, 2018, Proceedings, Part II 18 (pp. 382–394). Springer International Publishing. DOI: 10.1007/978-3-319-95165-2_27
79. Jeldes-Delgao F, Ferreira TA, Diaz D, Ortiz R. Exploring gender stereotypes in financial reporting: An aspect-level sentiment analysis using big data and deep learning. *Heliyon* 2024; 10(20), 38–54. <https://doi.org/10.1016/j.heliyon.2024.e38915>
80. sakawa H, Watanabel N, Kuroki Y. Does gender diversity on boards improve bank financial performance in a bank-based financial system? A pre-registered report. *Pacific-Basin Finance J.* 2024; In press. <https://doi.org/10.1016/j.pacfin.2024.102524>
81. Kpurugbara N, Akpos YE, Nwidiuuduu V, Tams-Wariboko I. Impact of accounting information system on organizational effectiveness-a study of selected small and medium scale enterprises in Woji, Portharcourt”. *Int. J. Res. Bus. Manage. Account.* 2016; 2(1), 62–72.
82. Dornier P. Investigating the impact of comprehensive information systems on accounting information quality. *Electron. Bus. J.* 2018; 17, 1–15. <https://doi.org/10.1016/j.accinf.2022.100557>
83. Bondt WF, Thaler RH. Financial decision-making in markets and firms: A behavioral perspective. *Handbooks Oper. Res. Manage. Sci.* 1995; 9, 385–410. [https://doi.org/10.1016/S0927-0507\(05\)80057-X](https://doi.org/10.1016/S0927-0507(05)80057-X)
84. Jaffar N, Selamat Z, Ismail N, Hamzah H. The usefulness of the SMEs’ accounting information. *J. Mod. Account. Audit.* 2012; 8(10), 1407–1418.
85. Amoako GK. Accounting practices of SMEs: A case study of Kumasi Metropolis in Ghana. *Int. J. Bus. Manage.* 2013; 8(24), 73–83. DOI: 10.5539/ijbm.v8n24p73
86. Haleem A, Teng KL. Impact of user competency on accounting information system success: banking sectors in Sri Lanka. *Int. J. Econ. Financ. Issues* 2018; 8(6), 167–175. DOI: 10.32479/ijefi.7212

87. Mock TJ, Wright A, Srivastava RP, Lu H. The framing and evaluation of multiple hypotheses. *Asia-Pac. J. Account. Econ.* 2008; 15(2), 123–140. <https://doi.org/10.1080/16081625.2008.9720814>
88. Cadez S, Guilding C. An exploratory investigation of an integrated contingency model of strategic management accounting. *Account. Organ. Soc.* 2008; 33, 836–863. <https://doi.org/10.1016/j.aos.2008.01.003>
89. Sievers S, Mokwa CF, Keienburg G. The relevance of financial versus non-financial information for the valuation of venture capital-backed firms. *Eur. Account. Rev.* 2013; 22(3), 467–511. <https://doi.org/10.2139/ssrn.1449740>.
90. Anggoro D. Effect of accounting information system for internal control «Sippuh online» in pt. Dwimajaya Utama. *Russ. J. Agric. SocioEcon. Sci.* 2018; 8(80), 167–171. <https://doi.org/10.18551/rjoas.2018-08.22> EFFECT.